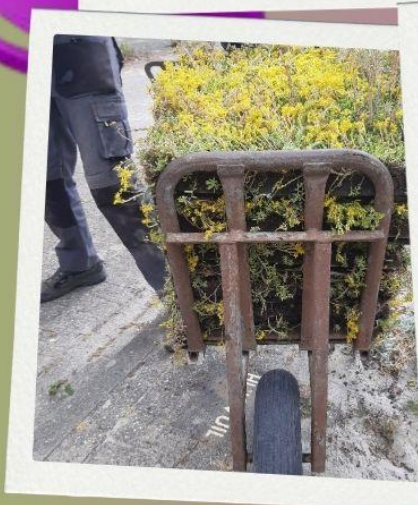

Jaaroverzicht 2023

KLIMAATNATUURLIJK IJSSELSTEIN

Jaaroverzicht KNIJ 2023

Naamswijziging

KNIJ heeft de naam aangepast van Klimaatneutraal IJsselstein naar Klimaatnatuurlijk IJsselstein. We blijven gewoon KNIJ. En ook gewoon [KNIJ.nl](https://www.knij.nl).

Waarom? We merkten in het algemeen dat er steeds meer discussie ontstond of klimaatplannen nu echt duurzaam zijn. Vanuit KNIJ zijn we van het inspireren

en verbinden en volgen we de energie. Vanuit die intentie merkten we dat we het er allemaal over eens zijn dat we goed voor onze leefomgeving, natuur en de wereld mogen zorgen. Vandaar dat de naam klimaatnatuurlijk beter voelt in deze fase. We kunnen vanuit onze vertrouwde, voedende en blij makende energie blijven doen wat we doen.

Groen

Kerstbomen

De aftrap van het nieuwe KNIJ-jaar begint altijd met het herplanten van de kerstbomen. Ze worden door de eigenaren naar onze logeertuin gebracht. Elk jaar wordt de kerstboomtuin binnen een paar uur omgetoverd van een lege vlakte naar een vrolijk groene bomentuin. Er is ook een ruiltafel waar spullen neergelegd worden die een ander goed kan gebruiken. Dit jaar konden we daarbij ook bloembollen uitdelen.

Begin december komen de deelnemers hun bomen ophalen. Daar is ook een ruiltafel, vol met kerstspullen die van eigenaar wisselen. Sinds we de duurzame, herplantbare kerstbomen van Intratuin hebben voor dit project is de slagingskans van overleven echt hoog. De bomen die het alsnog niet redden blijken toch meestal van elders te komen. De Servische spar die een paar jaar geleden ook als optie gekocht kon worden blijkt de langdurige hitte en droogte minder prettig te vinden.

Het is ook een ideaal moment om inspiratie uit te wisselen. Er zijn vrijwilligers die kunnen vertellen over energie besparen, zero waste, vergroenen van tuinen, enzovoort.

De inspiratie is zeker wederzijds, want ook andersom zijn er inwoners die prachtige initiatieven hebben! Genoeg voer voor mooie gesprekken.

Administratie – Jordy bij de energieuitleen – ruiltafel.

Krokusharten

Rond Valentijnsdag 2023 bloeiden de eerste krokussen. Dat leverde sfeervolle plaatjes op. Elk jaar proberen we weer nieuwe rassen uit. Met de intentie om de biodiversiteit te vergroten en ook onszelf te verrassen hoe deze rassen aanslaan. We kiezen met voorkeur rassen die gemakkelijk verwilderen en daardoor jaarlijks terugkomen. Er is bewust gekozen voor krokusharten, omdat deze al uitgebloeid zijn voor het maaiseizoen begint. Het maaibeheer is hierop aangepast, zodat het loof de kans krijgt af te sterven en daardoor volgend jaar weer opnieuw kan bloeien. Vaak gaat dat goed en komen de krokusharten van voorgaande jaren weer op. Dit jaar voor het eerst krokusharten in Zenderpark, ook leuk!

Tussen de vele regenbuien door hebben we ook in het najaar van 2023, dankzij wijkbudget van de gemeente, de krokusharten uit kunnen breiden in de wijk IJsselveld. Een aantal van de nieuwe krokusharten is te vinden langs de krokushartenroute. In de [IVN Natuur app](#) staan twee krokusroutes en diverse andere leuke routes door IJsselstein. Dit najaar hebben we gekozen voor een krokusmix in drie kleuren en we zijn benieuwd naar het resultaat in het voorjaar.

Interactieve lezing: De wonderbaarlijke verbinding van bodem, plant, dier EN mens

Op 10 maart was de lezing met bio-boerin Monique van der Laan. Bekijk [hier de video van de lezing](#)

Het thema was [Kom en verwonder je over de rijke wereld van een gezonde bodem](#). Het samenspel van alle elementen is van belang bij alle keuzes die we maken, of het nu gaat over gezonde voeding, natuurlijk tuinieren, consumeren of onze leefomgeving.

Spreekster Monique van der Laan is biologisch boerin op [Boerderij Beekhoeve](#) in Kamerik, waar de waarde van een gezonde bodem en de verbinding met de natuur centraal staan. Zij is dagelijks betrokken bij duurzaam bodembeheer en het maken van voeding. Zij is actief bezig met natuurinclusieve landbouw en studiegroepen rondom het bodemleven. Ondanks de sneeuwval zat de zaai van [Intratuin IJsselstein](#) goed vol.

Links met info bij de lezing:

>> [Naar de links](#)

Hier is een informatiepagina met handige tips en adressen voor boodschappen doen bij de boer:

>> [Naar de infopagina](#)

Op ons YouTube kanaal vind je een playlist met leuke en informatieve video's over bodemleven en aanverwante zaken.

>> [Naar de playlist](#)

We kregen later in het jaar nog steeds leuke feedback van aanwezigen op deze avond. Er werd sindsdien gemulchd, vergroend en er werden bewustere keuzes gemaakt voor de eigen tuin.

Op de foto rechts zie je Monique met haar gezin

Klimaatadaptatie

Regenton kortingsactie

De regentonactie is in 2023 verder gegaan. Alle inwoners van IJsselstein ontvingen 30% korting op een regenton naar keuze bij Intratuin IJsselstein. Voor elk budget en tuininrichting was een mooi vat te kiezen. Er waren prachtige houten vaten bij, voormalig whisky- en/of wijnvaten, of smalle langwerpige kunststof vaten van gerecycled materiaal.

En wie in één keer goed wil uitpakken: er was dit keer een extra groot houten vat van 500 liter!

[Kijk hier voor meer info over waarom een regenton en hoe sluit je het aan?](#) Handige info van KNIJ Jordy.

Sedum

2023 was het vijfde sedumjaar voor vrijwilligers van KNIJ! Het was voor inwoners via KNIJ op twee manieren mogelijk met korting groene daken te creëren:

Via onze eigen KNIJ rondes. Zowel in het voorjaar én het najaar hebben vrijwilligers van Klimaatnatuurlijk IJsselstein sedum rondgebracht. Het levert altijd weer leuke gesprekken op en het bewustzijn rondom isolatie op platte daken in de zomer valt duidelijk op. Het blijft echt een stuk koeler en aangenamer in huizen met platte daken als er sedum op ligt. Daarnaast zien we ook het vervolgeffect. Sedum wordt vaak gekoppeld aan vergroening van de tuin of zonnepanelen. KNIJ verkrijgt subsidie via het [Blauwe Bewonersinitiatief](#) van het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden (HDSR).

De tweede manier waarop inwoners van IJsselstein sedum met korting konden aanschaffen, was via Intratuin IJsselstein. Dit werkte prima voor degenen met relatief klein oppervlak en/of degenen die zelf meteen met sedum aan de slag wilden.

Struik erin!

In maart en oktober zijn er twee rondes geweest. KNIJ was vanaf 2019 bezig met 'Tegel eruit, plant erin'. Het werd tijd voor een origineel vervolg. Hoe kunnen er nog meer tegels uit, op een inspirerende manier? Door niet alleen plantjes in de grond te zetten, maar ook struiken (heesters). Er is gekozen voor struiken met bessen en/of bloemen, zodat ook insecten en vogels er iets aan hebben. Hierdoor dragen ze bij aan de biodiversiteit en klimaatadaptatie in je tuin of zelfs op een balkon.

Een was ruime keuze aan diverse soorten, hoog, laag, breed, smal, wintergroen, mooie herfstkleuren, uitbundige bloei. Voor ieder wat wils. Met duurzaam keurmerk gekweekt. Inwoners kochten een struik voor 75% korting bij Intratuin IJsselstein. Deze struiken zijn normaal €9,99. Nu speciaal voor dit project: €2,50.

Dankzij een bijdrage vanuit het waterschap (HDSR) en Intratuin IJsselstein was dit mogelijk en waren alle struiken in beide rondes uitverkocht.

Klimaatadaptatie en kinderen, schoolplein vergroenen

Op 18 oktober kwam een clubje KNIJers die iets duurzaam en iets met kinderen wilden doen voor het eerst bijeen. Het eerste idee ontstond om het kleuterschoolplein van de Minstreele aan de Touwlaan te vergroenen. Dit plein is namelijk volledig betegeld. Het wordt super warm in de zomer en het water kan er geen kant op.

Sinds kort zitten de kinderen van onze vrijwilligers Alice en Shannon bij elkaar in de klas en Mieke had al een keer eerder gesproken met Martijn, de directeur. Daarnaast heeft Hans natuurlijk al veel ervaring met het vergroenen van schoolpleinen.

Hoe mooi hoe alles samen kwam en wat bijzonder. De eerste mogelijkheden worden bekeken en er wordt gekeken of er subsidie aangevraagd kan worden bij HDSR. Hoe leuk zou het zijn als we zo een bijdrage kunnen leveren aan klimaatadaptatie en tegelijkertijd voor de kinderen een fijne groene spelomgeving kunnen creëren? Wordt vervolgd!

Fruitcollectie

Hazelaren

In 2023 zijn er mooie stappen gemaakt om de biodiversiteit van de hazelarenroute te versterken. Er zijn weer nieuwe planten en struiken in de grond gezet. Vrijwilligers helpen mee om de unieke hazelarencollectie met 30 verschillende rassen, goed tot zijn recht te laten komen. Ook Intratuin heeft bijgedragen, door planten en struiken die niet meer verkocht konden worden te sponsoren. En zo dragen we ook bij aan duurzaamheid door vermindering van afval.

Leifruit

Bij de leifruitrekken in Zenderpark hebben KNIJers de boomspiegels ingezaaid. Dit ondersteunt het gezonde bodemleven rondom de fruitbomen en daarmee de vitaliteit en gezondheid van de bomen. Daarnaast versterkt het de biodiversiteit, door de grotere diversiteit aan insecten, zoals bestuivers voor de bloesem en andere dieren die hierdoor aangetrokken worden. Het best zichtbaar en verrassend was dit begin november, toen de klaprozen in bloei stonden!

Klaprozen in november! Jong en oud helpen mee bij de hazelarenroute. Er zijn ook bloembollen geplant.

Bioblitz

Het biodiversiteitsonderzoek is voortgezet. De teller staat eind 2023 op 8.545 waarnemingen en 1.153 verschillende soorten. Het geeft een mooi beeld van de biodiversiteit rondom fruitbomen in IJsselstein. Ook is het mogelijk hier diverse vervolgprojecten aan deze waardevolle gegevens te koppelen. Alle informatie is ingevoerd [in een aparte projectpagina op Waarneming.nl](#).

Hoewel het al fantastisch is dat hier 78 waarnemers vanuit het hele land aan meegeholpen hebben, zijn we enorm trots op de geweldige inventarisatietoppers Gerrie Abel en Karin Lenten!

Entprogramma fruitcollectie

Wist je dat IJsselstein een unieke fruitcollectie in de openbare ruimte heeft? Zo uniek dat er een [entprogramma is gestart](#) om de unieke rassen te borgen. Hierbij wordt door diverse partijen samengewerkt. Begin 2023 zijn de eerste 50 enten geknipt. Dit was nog in opdracht van RMN (die toen het groenbeheer voor de gemeente deed). Eind 2024 zullen de eerste boompjes hiervan beschikbaar komen. Eind 2023 is de tweede ronde enten geknipt. Ditmaal in opdracht van gemeente IJsselstein. En zo zullen jaarlijks de zeer zeldzame rassen worden geënt tot ze allen vermeerderd zijn en de genen geborgd voor de toekomst.

In opdracht van en in samenwerking met gemeente IJsselstein is een video gemaakt over het entprogramma en perenvuur.

>> [Video over entprogramma en perenvuur](#)

Voor meer info over de fruitcollectie, zie de website die hier speciaal voor is gemaakt:

>> [Fruitcollectie IJsselstein](#)

Boomkroon komt enten knippen van de fruitbomen in IJsselstein.

Informatiebord insectenhotel

Het nieuwste bord is in oktober 2023 geplaatst. Dit gaat over de levenscyclus van solitaire bijen en de diverse soorten die aanwezig zijn in de openbare fruitboomgaarden van IJsselstein. Het is gecombineerd met een insectenhotel en dubbelzijdig uitgevoerd. Het vertrouwde bedrijf [Jaap de Vries Producties](#) heeft het bord ontworpen en geproduceerd en wij hebben de primeur! Het grafisch design is zoals altijd van Gerard Kruithof van Dokwerkers. Gerrie Abel zorgde voor tekst en afbeeldingen. Karin Lenten en de landelijke [Bijentichting](#) hebben ook foto's geleverd. Met dank aan de financiële bijdrage vanuit Gemeente IJsselstein. Er is als extra ook nog een mooie paal met insectenhotel geplaatst.

Infobord solitaire bijen voor- en achterkant en extra paal met insectenhotel.

Bijtjes tellen

In april startte een nieuw onderzoek bij de fruitbomen en ieder kan meedoen. [Tel bijtjes op de appelbloesem en check in de herfst de appels](#). Naturalis vraagt vrijwilligers om in het voorjaar te kijken naar welke bestuivers er op de appelbloesem zitten. In het najaar kunnen die vrijwilligers gaan kijken naar de kwaliteit van de appels.

Hiervoor heeft Naturalis duidelijke instructies beschreven. Iedereen met een appelboom in de tuin of buurt kan meedoen en het is niet moeilijk. Voor onze fruitcollectie is het extra interessant, het sluit mooi aan bij de [bioblitz](#) die in onze boomgaarden loopt. Gerrie Abel, samen met Karin Lenten een topper in waarnemingen, heeft voor dit onderzoek diverse waarnemingen gespot.

>> [Meer lezen op onze website over de fruitcollectie.](#)

Werkbezoek Borgloon en voedselbos St Truiden

In april hebben we in de Belgische fruitstreek rondom Borgloon een bezoek gebracht aan het Stroopfabriek Museum, op uitnodiging van de schepen (wethouder) en directie van het museum. Aanleiding was het kunstwerk van IJsselsteinse kunstenaar Karen Bruinsma, dat in deze periode daar in de expositie was opgenomen. Het was een inspirerend bezoek, waarin de schepen prachtig onderbouwde waarom de fruitcollectie in IJsselstein zo bijzonder én belangrijk is voor nu én de toekomst. Ook zouden ze daar graag een verdere uitwisseling willen met IJsselstein, bijvoorbeeld voor jongerenprojecten. De directrice van het museum gaf een uitgebreide rondleiding, waarin te zien was hoe belangrijk ze educatie en bewustwording rondom fruit, fruitgebruik, fruitverwerking, geschiedenis en onderhoud vinden.

Overleg met de schepen – Peggy in de tuin in St. Truiden – In het voedselbos.

Het viel op dat in de streek bij elke boer zowel laagstam-productie stond als hoogstambomen. De schepen legde uit dat dit een verplichte regel is, zodat ook de cultuurhistorische en oude rassen behouden blijven. De plaatselijke pers kwam langs en het bezoek is in de Belgische krant geplaatst.

Artikel in Het belang van Limburg – mooi leifruit in de tuin in St. Truiden.

Na het museum hebben we ook bezoek gebracht aan het voedselbos in St. Truiden. Dat is 14 jaar geleden aangelegd bij Kasteel Nieuwenhoven. Het was destijds de bakermat van permacultuur in de Benelux. We hebben meegekregen hoe permacultuur-docent Taco Blom dat destijds heeft gestart en we waren benieuwd hoe dat zich na zoveel jaar zich ontwikkeld heeft. Anja en Wim van Alsemgeest hebben als IJsselsteiners ooit de Wijktaun Achterveld in IJsselstein helpen starten en zijn later hier naartoe verhuisd. Inspirerend om ze na zoveel jaar weer te ontmoeten en te zien wat een prachtige groene oase ze hebben gecreëerd.

Kunstwerk Vingerafdrukken van appels en peren

Het [kunstwerk van IJsselsteinse kunstenaar Karin Bruinsma](#) is op tournee geweest in Nederland en België. Begonnen in 2022 in het stadhuis in IJsselstein, is het op tentoonstelling geweest bij Appeltern in Arcen, bij University of Applied Sciences van Hall Larenstein in Velp, Stroopfabriek Borgloon en de Fwajee in St. Truiden in België. Intussen heeft het in diverse tijdschriften gestaan, van

Nederland en Duitsland tot in Australië! Nadat het kunstwerk is opgehaald is het ontmanteld en zijn de ecoprinten van de bladeren van onze fruitbomen aan KNIJ geschonken. Op dit moment worden ze bewaard, voor een passend vervolg.

Een greep uit de publicaties over het fruitkunstwerk. Telegraaf, Filz (DE), Felt (AUS), Zeggeblad IVN.

Energie

KNIJ Energie-uitleen

Afgelopen januari hebben wij van KNIJ een energie-uitleen-loket kunnen openen. Gewoon op het woonadres van onze vrijwilliger Peggy. Daarvoor heeft KNIJ een aantal producten gekocht, die we graag aan onze inwoners uitlenen. Het lenen is voor alle inwoners van IJsselstein gratis.

Zo zijn er bijvoorbeeld *energiemeters*. Daarmee kun je meten hoeveel energie een apparaat gebruikt. Soms kunnen bijvoorbeeld koelkasten of andere gebruiks- 'voorwerpen' dermate verouderd zijn, dat ze aan vervanging toe zijn. In de praktijk heeft één inwoner besloten de koel-vries combinatie te vervangen en een ander heeft een energiezuinige vaatwasser gekocht. Ook bleek een aantal mensen nog geen energiezuinige gloeilampen in huis te hebben. Mede door meting met de energiemeter zijn ze over de streep getrokken en hebben die nu wél!

De *Doe-het-zelf-inregel-kit* om de CV goed in te regelen. Als radiatoren goed zijn ingeregeld, scheelt dat energie. Bij radiatoren die niet goed zijn ingeregeld betekent dat, dat de radiator die het dichtst bij de verwarmingsketel zit het warmst wordt. In de meeste gevallen is dat de radiator op een slaapkamer, waar je juist minder warmte nodig hebt. Na het inregelen worden de radiatoren gelijkmatig verwarmd en wordt de energie gebruikt waar het nodig is, ook op de werk- of babykamer boven. Technisch is de kit minder gemakkelijk te hanteren en daarom heeft KNIJ met deskundigen een avond georganiseerd door en met inwoners uit een buurt, om theoretisch informatie te delen en praktische tips aan te reiken.

De *Speedcomfort* radiatorventilator is best prijzig, maar levert een energiereductie van wel 30%. De ventilator klik je onderaan de radiator. Hij werkt via een sensor. Zodra de radiator warm wordt blaast de speedcomfort de warmte naar boven, zodat de lucht eerder warm is dan zonder de ventilatortjes. De uitleen van de Speedcomfort loopt zodra het kouder wordt, als een trein. Fijn om eerst te proberen en als ze bevallen met 15% KNIJ-korting aan te kunnen schaffen!

Inwoners van IJsselstein met een minimum inkomen kunnen *via de gemeente een gratis energiecoach* uitnodigen voor een gesprek. In dat gesprek krijgen ze tips hoe op een eenvoudige manier al veel energie kan worden bespaard. Mocht er belangstelling zijn voor uitleen van materialen, dan worden deze inwoners verwezen naar de uitleen-en-probeer mogelijkheid bij KNIJ. De eventuele aanschaf van de Speedcomfort loopt dan weer via de energiecoach.

Dan nog *de P1 meter*. Met deze meting krijg je direct inzicht in je gas- en stroomverbruik en de teruglevering als je zonnepanelen hebt. Installatie via de computer en telefoon is niet moeilijk, maar die moet je dan wel hebben om de registratie ook te kunnen volgen. Ook moet het huis zijn voorzien van een zogenoemde slimme meter, anders kan de P1 meting niet lukken.

De materialen zijn in principe twee weken te lenen, maar soms is verlenging van twee weken mogelijk. Lopende het jaar hebben we vanwege de toenemende vraag, meer energiemeters en Speedcomfort setjes kunnen aanschaffen.

Wil je graag materialen in bruikleen? Je kunt het product gratis ophalen bij Peggy van KNIJ en je leent het maximaal 2 weken. Mail naar Peggy@KNIJ.nl voor een afspraak of meld je aan via de energiecoach!

>> [Meer info](#)

Energievlogs

Rico uit ons KNIJ-team en zijn compagnon Hans hebben vlogs gemaakt over allerlei handige energiemaatregelen. De wil om minder gas te gaan gebruiken is er bij iedereen wel. Maar wat is slim en wat is haalbaar? De grootste hoeveelheid van het gas wordt gebruikt voor het verwarmen met een CV ketel. De zoektocht startte daarom naar alternatieven voor verwarmen met gas. Door het delen van ervaringen hopen Hans en Rico een bijdrage te leveren aan deze puzzel en je op weg te helpen. >> [Naar de website met alle vlogs en teksten](#).

Bij de energievlogs vind je een video waarin de energiemeters worden behandeld. Lees ook de commentaren onder de video op YouTube zelf, daar zitten zeker bruikbare bij!

Twee voorbeelden van de energievlogs.

CV inregelen

KNIJ-er Jordy heeft een [handige pagina gemaakt met uitleg over het inregelen van je CV](#).

In februari 2023 is er een infoavond geweest voor een groep inwoners in nieuwbouwwijk aan de Hollandse IJssel. Hierbij is uitleg gegeven hoe het werkt, wat de aandachtspunten zijn en konden alle vragen gesteld worden aan een ingenieur met kennis op dit gebied. Inwoners zijn na afloop met een CV inregelkit naar huis gegaan om zelf aan de slag te gaan.

Op onze website hebben we de info op [het gebied van energie en wonen uitgebreid](#).

>> en de site met praktische toegankelijke bespaartips [zelfenergiebesparen.nl](#)

Ondernemers energiescan

Er zijn bij vijf ondernemers in de binnenstad energiescans gedaan. Met als uitkomst een praktisch

overzicht van de opgedane inzichten en tips voor snelle besparingen. Sommige ondernemers bespaarden daarmee honderden euro's per maand. Bijvoorbeeld door simpelweg TL-verlichting te vervangen door LED-verlichting.

Warmtescans

De warmtebeeldcamera's zijn ook dit jaar gebruikt door [vrijwilligers van onder andere Achterveld Actief](#).

Leefstijl

Zero Waste

In 2023 is een start gemaakt met een nieuw Zero Waste project voor ondernemers in de binnenstad en inwoners van IJsselstein. Doel van dit project is om het gebruik van verpakkingsmateriaal terug te dringen. In navolging van Zero Waste Nederland hebben Tessa en Joop stickers uitgedeeld aan ondernemers in de binnenstad. Hiermee nodigen we inwoners uit om hun eigen verpakkingen mee te nemen als ze boodschappen doen. De ondernemers met een sticker hebben zich ook aangemeld bij het landelijke netwerk van Zero waste Nederland. Zo weet iedereen waar je in IJsselstein verpakkingsvrij boodschappen kunt doen.

Op de foto zie je de eigenaren van Sefaa, de Turkse Supermarkt aan de Koningshof.

Ketting Kledingruil

Deelnemers aan de Ketting Kledingruil krijgen regelmatig een tas met tweedehands kleding thuis, waar ze uit mogen halen wat ze willen en eventueel ook kleding in kunnen stoppen. De tassen worden doorgegeven en gaan zo rond in IJsselstein.

Meedoen is gratis en heel duurzaam. Door hergebruik gaat de kleding langer mee en hoeft er minder nieuwe kleding gemaakt te worden. Dat scheelt veel grondstoffen, bestrijdingsmiddelen, land- en watergebruik. Bijkomende voordelen zijn dat je leuke contacten kunt krijgen met mensen in je buurt en dat je heel makkelijk en kosteloos eens andere kleding kunt uitproberen.

In 2023 heeft Dyana Loehr het beheer van de Ketting Kledingruil voor dameskleding overgenomen van Clarie van de Langenberg.

In Zenderstreeknieuws en in AD Utrechts Nieuwsblad stond een uitgebreid interview met Dyana over het succes en de voordelen van de Ketting Kledingruil. Verder hebben we er bekendheid aan gegeven via social media, flyers, onze nieuwsbrief en website.

Hierdoor is het aantal deelnemers flink gegroeid. Op dit moment doen 115 vrouwen mee. De ketting is gesplitst in twee groepen:

- Dameskleding in maten 34-40

- Dameskleding in maten 42 + groter (zonder maximum).
- Eind 2023 zijn ook twee nieuwe kettingen gestart:
- Herenkleding (beheerd door Jiska van den Hoek)
- Kinderkleding in maten 116-180 (beheerd door Wilma Stegeman).

Bijna iedereen kan nu dus meedoen! >> [Meer informatie en aanmelden.](#)

Kledingtassen staan klaar – Artikel AD Utrechts Nieuwsblad – Zenderstreeknieuws.

Mobiliteit

Ik Fiets

De app '[Ik Fiets](#)' van de provincie Utrecht kan je stimuleren om meer te fietsen. Je krijgt punten voor iedere fietskilometer en je kunt nog extra punten halen als je uitdagingen haalt zoals bijvoorbeeld in de regen fietsen, dagelijks fietsen of naar een bepaalde locatie fietsen. Soms zijn er ook groepsuitdagingen. De punten kun je gebruiken voor een loterij, goede doelen, of voor kortingen bij regionale duurzame winkels, webwinkels en horeca, maar ook voor de IJsselsteinse reanimatiecursus.

Als je tijdens het fietsen je telefoon bij je hebt en daar staat de app 'Ik Fiets' of 'Schwung' op, dan kun je soms ook eerder groen krijgen bij een deel van de verkeerslichten. De app zorgt er namelijk voor dat je eerder wordt gedetecteerd. Hier hoeft je niets voor te doen, dus je telefoon kan gewoon in je tas blijven zitten. Vanuit KNIJ communiceren we over 'Ik Fiets' om het fietsen aantrekkelijker te maken en te stimuleren.

Er is contact geweest met de gemeente IJsselstein om een groepsuitdaging voor IJsselsteiners in de app te krijgen, maar de gemeente wilde hier (nog) niet aan meewerken.

Snuffelfiets / Samen Meten Utrecht

Al meer dan vier jaar fietsen tientallen IJsselsteiners met een Snuffelkastje rond. Dit kastje meet onder andere fijnstof en temperatuur. De meetresultaten worden automatisch doorgegeven aan het RIVM en Civity, die de gegevens anoniem registreren en analyseren.

Meedoen is zeer eenvoudig en laagdrempelig. Het enige wat een deelnemer hoeft te doen is fietsen (maakt niet uit hoeveel, waar of wanneer) en af en toe het kastje opladen. Via een app kan iedere deelnemer de eigen meetresultaten zien en ook de [fijnstofwaarden](#) van alle fietsers bij elkaar.

Toch merken we dat de belangstelling minder wordt. Veel fietsers leveren het kastje na een paar jaar weer in. Dat is niet nodig, want alle meetgegevens blijven relevant. Inwoners gebruiken de resultaten inmiddels om via de 'schonere routes' met minder fijnstof naar school of werk te fietsen.

Snuffelfiets is een project van de provincie Utrecht in samenwerking met onder andere verschillende gemeenten en lokale groepen zoals KNIJ. In de hele provincie doen zo'n 500 mensen mee. Het project valt onder '[Samen Meten Utrecht](#)', een communityportaal voor inwoners die meten aan hun leefomgeving (citizen science). Regelmatig krijgen de deelnemers een interessante nieuwsbrief van Samen Meten Utrecht, waar KNIJ ook gegevens uit haalt voor de communicatie via onze nieuwsbrief en social media.

Andere projecten die hier onder vallen en waar ook IJsselsteiners aan mee doen zijn o.a.:

- Telraam: via een kastje voor het raam van je huis het aantal verkeersbewegingen in de straat meten
- Pientere Tuinen: via sensors in de tuin informatie over de bodemkwaliteit verzamelen en op grond hiervan tips krijgen voor een groenere/duurzamere tuin.

De Ik Fiets app – meetkastje snuffelfiets – Telraam, verkeer meten in je straat.

Samenwerking/verbinding

Duurzaam in 't midden van het land (DuMi)

(tekst en foto vanuit Duurzaam Montfoort)

In 2023 ontstonden er zinvolle, nieuwe verbindingen. Ook buiten de eigen gemeentegrenzen, namelijk met duurzaamheidsorganisaties uit de regio. Van Alphen aan den Rijn tot Zeist en van Breukelen tot IJsselstein.

Op initiatief van Duurzaam Woerden ontmoetten vertegenwoordigers van al deze organisaties elkaar in maart voor het eerst in de duurzaamheidswinkel in Woerden. Daar maakten we kennis en leerden we meer over elkaars activiteiten, zoals energiecoaches, vergroening, bewustwording, uitvoering van het gemeentelijk energiebeleid en nog veel meer. De ene organisatie drijft helemaal op vrijwilligers, de ander doet het (semi)professioneel.

In estafette organiseert iedere duurzaamheidsclub een keer de tweejaarlijkse bijeenkomst. Wij hadden als Duurzaam Montfoort & Linschoten de eer dat te doen voor de tweede bijeenkomst in november. Rond het thema 'verandering van het platteland en de bebouwde omgeving' brachten we drie sprekers bijeen. Utrechts Landschap vertelde over de landschappelijke ontwikkelingen binnen het veenweidegebied. De gemeente Utrecht over de wijk van de toekomst en Samen Meten Utrecht over burgeronderzoek, bijvoorbeeld het project Telraam. Na de presentaties gingen we over deze thema's met elkaar in gesprek.

Het was een succesvolle en inspirerende avond. Vol ideeën en verschillende perspectieven. We hebben de smaak te pakken met 'DuMi'! In het nieuwe jaar organiseert Duurzame Vecht de bijeenkomst.

Bijeenkomst Duurzaam Midden – Boekje Appels & Peren, dat nog te koop is!

Organisaties

De samenwerking met de inmiddels bekende samenwerkingspartners is voortgezet. Vanuit het bundelen van kwaliteiten en één plus één meer dan twee is. Inwoners, overheid, bedrijfsleven, wetenschap, onderwijs. Juist dat gezamenlijke veld maakt een beweging krachtig.

Zoals:

- IVN, waar o.a. Loes Truijens de krokusharten wandelroute en overige IVN wandelroutes actueel houdt.
- Netwerk Water & Klimaat en HDSR. Dankzij HDSR hebben we meerdere mooie inwonersinitiatieven kunnen realiseren en veel inwoners blij kunnen maken met sedum, korting op een regenton of een struik voor in de tuin.
- Gemeente IJsselstein, RMN, BOA's. Vanwege de diverse projecten in de openbare ruimte is een goede samenwerking essentieel. Ook zijn er projecten waarin er financieel wordt bijgedragen aan materialen, zoals de CV-inregelkits.
- Intratuin IJsselstein, dankzij hen hebben we gezamenlijk een aardige groep inwoners kunnen bereiken via leuke kortingsacties, lezing, en o.a. gesponsorde 'overtijd' artikelen voor biodiversiteitsproject hazelaren en kerstbomen.
- Ondernemers in binnenstad en museum IJsselstein, die de boekjes Appels & Peren verkopen en op andere manieren participeren.
- University of Applied Sciences van Hall Larenstein voor de fijne samenwerking en betrokkenheid bij de fruitcollectie in IJsselstein.
- Wijktaun Achterveld/Groenvliet: KNIJ had een kraampje op het oogstfeest in september, waar we onze activiteiten konden promoten, inwoners op weg konden helpen met gratis uitleen van energieproducten en inwonersinitiatieven elkaar kunnen ontmoeten.

Communicatie

Inspiratiemail en sociale media

In 2023 zijn 14 inspiratiemails verzonden. Met als onderwerpen onder andere: struik erin, de kerstbomenlogeertuin, bloeiende krokusharten, sedumactie, lezing bodemleven, KNIJ team op het Klimaatplein, project Telraam van Samen Meten Utrecht, Recycle Sint, Infobord met insectenhotel, het entprogramma openbare fruitcollectie en de ketting-kledingruil.

In de inspiratiemail nemen we ook regelmatig de excursies van IVN Nieuwegein/IJsselstein op en de tips van Hans en Rico over verwarmen van je woonhuis. Tevens in de vaste rubrieken onze uitleen van energiehulpmiddelen en het inlooppreekuur van de gemeente (Woondokter).

Op onze sociale media (Facebook, Instagram, X) worden regelmatig berichten geplaatst. Er is samen met de gemeente aandacht besteed aan het perenvuur, met video en berichten op de socials.

Inspiratie opdoen via onze KNIJ inspiratiemail? [Meld je hier aan](#).

Voorbeeld van een inspiratiemail – Instagram – Facebook - X(twitter) – (en op LinkedIn zijn we ook)

Website

In 2023 heeft de [KNIJ-website](#) een stevige onderhoudsbeurt gehad. Dit was nodig, omdat er een technische update plaatsvond om de site werkend te kunnen houden. Achter de schermen zijn hier door meerdere vrijwilligers vele uren aan besteed. Sinds 2017 is er veel informatie op de site beland en uitbreiding van thema's ontstaan. Ook is gekeken naar wat nog relevant was en de site is opgeschoond. Ook de naamvoering wordt steeds verder doorgevoerd. We gaan verder bekijken of een andere verdeling en/of inrichting nodig is voor een logisch vervolg.

De [website van de fruitcollectie](#) wordt ook goed bezocht en is gezien de diverse fruitprojecten en landelijke/internationale interesse een welkome oplossing naast de KNIJ website.

Awards Duurzaamheid

Wij waren genomineerd voor de Awards voor Duurzaamheid. [Onze positie in het klassement van de publieksprijzen was landelijk bij de eerste vier](#), als het ging om waardering.

Erik, de No Plastic Runner, ook uit IJsselstein, [is de absolute winnaar van de provincie Utrecht!](#) [Landelijk staat hij op de 6^e plaats](#). Gefeliciteerd Erik!

Enkele van onze vrijwilligers helpen hem met 'ploggen', al lopend of joggend opruimen van je woonomgeving.

Team

KNIJ-team Live voor inspiratie en vragen

Het KNIJ-team stond op diverse dagen in Intratuin klaar voor inspiratie. Met specialisten op gebied van o.a. watermanagement, ecologie, energie en sedum. In juni en september waren vrijwilligers aanwezig om vragen te beantwoorden over sedumdaken, struik erin, regenton, inrichting tuin, inheemse planten, zero waste of energie besparen en waar nog meer behoefte aan was.

Inwoners konden ook gebruik maken van de mogelijkheid om [gratis energieproducten uit te proberen](#). Zo'n live interactie levert elke keer weer mooie inspirerende gesprekken op.

Training Energieboswachter NMU

In het voorjaar van 2023 organiseerde Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU) de training Energieboswachter. Namens KNIJ hebben Luc, Lauren en Jesse deelgenomen aan deze training.

De training bestond uit 7 bijeenkomsten waarbij tools en informatie werd gepresenteerd die nodig zijn om zon- en windprojecten te beoordelen op de effecten voor natuur en biodiversiteit.

Daarnaast werd in groepen gewerkt aan een praktijkopdracht waarbij we aan de slag gingen met het natuurinclusief maken van een zelfgekozen zon- of windproject. Tijdens de slotbijeenkomst op 7 juni presenteerde elk groepje hun praktijkopdracht en ontvingen Luc, Lauren en Jesse hun certificaat.

Als energieboswachters kunnen zij voortaan conceptplannen voor wind en zon beoordelen op de ecologische kwaliteit en deze plannen verbeteren.

KNIJ Team Live op het Klimaatplein – advies voor regenton – energieboswachters met hun certificaat.

Reanimatiecursus

KNIJ-ers Margriet en Astrid mochten vanuit de Vrijwilligerscentrale de basiscursus reanimatie en AED volgen bij Reanimatie Stichting IJsselstein. Na 2 avonden hebben zij de cursus met positief resultaat afgerond.

Harm jr afgestudeerd

Harm is dit jaar afgestudeerd voor de studie Watermanagement. Luc en Ivon mochten bij de verdediging van zijn afstuderen zijn. Het onderwerp was watermanagement in Kaap Verdië.

Geboorte KNIJ-er Demi

19 juli is de jongste KNIJ-er geboren. Shannon heeft een prachtige gezonde dochter gekregen. Met haar vrolijke uitstraling hoort ze er al helemaal bij.

Margriet en Astrid Reanimatiecursus – Harm Jr studeert af – Demi, de jongste KNIJ-er!

Met dank aan onze vrijwilligers die mooie tekstbijdragen leverden voor dit overzicht!

Tot ziens, tot KNIJ!

KLIMAATNATUURLIJK IJSSELSTEIN